

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Stichting Omnia Wonen
de heer R. Winters
Postbus 418
3840 AK HARDERWIJK

Inlichtingen bij
Remco Reurink
telefoon 038 499 89 88
R.Reurink@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Onderwerp: Wet natuurbescherming; soorten - ontheffing

Geachte heer Winters,

Datum
13 04 2018
Kenmerk
2018/0136170
Pagina
1
Uw brief

De heer Schenkeveld heeft, namens Stichting Omnia Wonen, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbeschermingswet – onderdeel soorten¹ (verder Wnb) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 27 december 2017² ontvangen. De aanvraag heeft u tussentijds gewijzigd³. Deze gewijzigde aanvraag is het uitgangspunt voor deze ontheffing. De aanvraag betreft het uitvoeren van groot onderhoud aan acht woningen aan de Burgemeester Voetelinkstraat 2-16 (e) in Steenwijk. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Uw kenmerk

Besluit

Zaaknummer
4629986

Wij verlenen u een ontheffing⁴ van het verbod om nesten en rustplaatsen van de huismus te beschadigen of te vernielen⁵. Deze ontheffing heeft betrekking op het uitvoeren van groot onderhoud aan acht woningen aan de Burgemeester Voetelinkstraat 2-16 (e) in Steenwijk. De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

Het volgende stuk van de aanvraag maakt onderdeel uit van dit besluit:

- Figuur 3 van het rapport "Vleermuizen en broedvogels ter plaatse van en rond te verbeteren woningen in Steenwijk en Den Haag", van oktober 2017.

Deze ontheffing is geldig vanaf de dag na verzenddatum van deze ontheffing tot en met 31 december 2018.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶. De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen € 1.729,00.

---

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid van de Wnb.
² EDO-kenmerk 2017/0230704.
³ Ontvangen op 20 maart 2018 onder EDO-kenmerk 2018/0144509.
⁴ Op basis van 3.3, eerste lid van de Wnb.
⁵ Art. 3.1, tweede lid van de Wnb.
⁶ Belastingverordening Overijssel.

Bijlagen

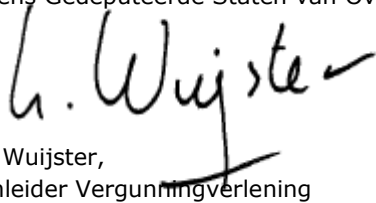
Datum verzending

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Tot slot

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze beslissing, dan kunt u bellen met de heer Remco Reurink. Hij is bereikbaar onder telefoonnummer 038 499 89 88.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

2

Uw brief

Uw kenmerk

Bijlagen:

Bijlage 1

Bijlage 2

Bijlage 3

Bijlage 4

Voorschriften

Overwegingen bij het besluit

Ligging plangebied en nestplaatsen van de huismus

Locatie tijdelijke huismuskasten

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland;
- B. Schenkeveld, Visstraat 1 te Culemborg.

Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u binnen zes weken na de datum van verzending van dit besluit bezwaar maken bij Gedeputeerde Staten van Overijssel. Hoe u dat moet doen kunt u hieronder lezen.

Hoe kunt u een bezwaar indienen?

Binnen zes weken, ingaand op de dag na de datum van verzending van dit besluit, kan een belanghebbende een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, postbus 10078, 8000 GB Zwolle (telefoon 038 499 93 15).

U kunt het bezwaarschrift ook per elektronisch formulier verzenden. Dit formulier kunt u vinden op www.Overijssel.nl/loket/bezwaar-klacht. Indienen per fax is ook mogelijk. Het faxnummer van het Team Juridische Zaken is: 038 425 48 02.

Verplichte onderdelen van een bezwaarschrift

Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en bevat in ieder geval:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. machtiging als u namens een belanghebbende bezwaar indient;
- c. de dagtekening;
- d. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- e. de gronden van het bezwaar.

Voor de behandeling van een bezwaarschrift bij de provincie Overijssel is geen griffierecht verschuldigd. Voor inlichtingen over de bezwaarprocedure kunt u contact opnemen met de provinciaal medewerker die bij het besluit is vermeld.

Voorlopige voorziening vragen als snelle reactie nodig is

Indien spoed dat vereist is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Sector Bestuursrecht Rechtbank Overijssel (telefoon 088 361 55 55). In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat u een bezwaarschrift heeft ingediend.

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

3

Uw brief

Uw kenmerk

VOORSCHRIFTEN

Bijlage 1

Moet u volgens voorschriften iets melden of contact opnemen met het bevoegd gezag? Geeft u dan altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek bestemd is. Het meldpunt is bereikbaar via de telefoon onder nummer 038 425 24 23 of via het e-mailadres meldpunt@overijssel.nl.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De aanvang (het ongeschikt maken van de nesten van de huismus) en oplevering (nadat de vogelvides zijn geplaatst) van het project dienen gemeld te worden bij de provinciale toezichthouder via het meldpunt.
2. De ontheffinghouder neemt direct contact op met ons meldpunt als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als weergegeven in de aanvraag noodzakelijk zijn. Geef daarbij het kenmerk van de ontheffing door.
3. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
4. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn. Op verzoek van de bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren moet deze worden getoond.
5. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Alleen na toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem voor overleg contact op met ons meldpunt. Geef het kenmerk van de ontheffing aan en de reden waarom afstemming nodig is.

Soortspecifiek

6. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus. De voortplantingsperiode van de huismus loopt van maart tot en met augustus. Indien sprake is van late vervolglegels kan september ook aangemerkt worden als voortplantingsperiode. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan de voortplantingsperiode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige⁷ op het gebied van de huismus. De deskundige dient dit vooraf af te stemmen met bevoegd gezag.

---

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanden waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of

Datum
13 04 2018
Kenmerk
2018/0136170
Pagina
4
Uw brief

Uw kenmerk

7. Voor 1 april 2018 zijn minimaal vier houten, tijdelijke huismuskasten geplaatst aan de zijgevel van de woning aan de Burgemeester Voetelinkstraat 18. De locatie van deze huismuskasten is weergegeven in bijlage 4 van dit besluit. U dient ervoor te zorgen dat deze tijdelijke huismuskasten geplaatst blijven (totdat situatie van voorschrift 10 aan de orde is).
8. Voorafgaand aan de werkzaamheden aan het dak moeten de nesten en rustplaatsen van de huismus ongeschikt gemaakt worden. Dit dient plaats te vinden door het verwijderen van de dakpannen. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden in september 2018. Voorafgaand aan het ongeschikt maken moet een controle plaatsvinden op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten en niet vlieg-vlugge jongen van de huismus. Deze controle moet uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige. Indien sprake is van een in gebruik zijnd nest of jonge huismussen, dan moeten de werkzaamheden aan het dak uitgesteld worden totdat de jongen van de huismus vliegvlug zijn.
9. Voor de huismus moeten permanente verblijfplaatsen aanwezig zijn direct na afronding van de werkzaamheden aan het dak. U moet hiervoor vogelvides gebruiken. Tijdens de dakrenovatie dient onder de daken van de 8 woningen aan de Burgemeester Voetelinkstraat 2-16 (e) minimaal 32 meter aan vogelvides geplaatst te worden. De vogelvides moeten zowel aan de voor- als achterzijde van de woningen geplaatst worden.
10. De vier tijdelijke houten nestkasten mogen pas verwijderd worden nadat minimaal 32 meter vogelvide geplaatst is onder de daken van de woningen aan de Burgemeester Voetelinkstraat 2-16 (e). Het verwijderen van deze houten nestkasten moet plaatsvinden buiten de voortplantingsperiode van de huismus.

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

5

Uw brief

Uw kenmerk

Overig

11. De werkzaamheden moeten uitgevoerd worden in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
12. De adviserend ecooloog moet tijdens de uitvoering een ecologisch logboek bijhouden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken op welke wijze de bovengenoemde voorschriften zijn uitgevoerd. Het ecologische logboek dient aanwezig te zijn op de werklocatie.

-
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
  - als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
  - Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
  - Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Overwegingen bij het besluit

Bijlage 2

Deze ontheffing bestaat uit het besluit, de voorschriften en de overwegingen. In deze bijlage zijn de overwegingen opgenomen. Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
A1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	8
A1.2	Doelstelling van het project	8
A1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	8
A1.4	Periode	8
A1.5	Onderliggende documenten	8
A1.6	Aanvullende gegevens	8
A2	Bevoegdheid	9
A2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A3	Procedure	9
A3.1	Overeenstemming andere provincie	9
A3.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A3.3	Relevante overige besluiten	9
A4	Toetsingskader soorten	9
A4.1	Wettelijke regels	9
A 4.2	Provinciaal beleid	10
A4.2.1	Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur	10
A4.2.2	Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	10
A4.2.3	Jaarrond beschermde vogelnesten	10
B	TOETSING	11
B1	Inhoudelijke beoordeling	11
B1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
B1.1.1	Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat	11
B1.1.2	Beoordeling uitgevoerd onderzoek	11
B1.2	Invloed van het project op betrokken soorten	12
B1.2.1	Effectbeoordeling in de aanvraag	12
B1.2.2	Toetsing van de effectbeoordeling	12
B1.3	Alternatieven voor realisatie van het project / de activiteiten	13
B1.3.1	Alternatievenafweging in de aanvraag	13
B1.3.2	Toetsing van de alternatievenafweging	14
B1.4	Wettelijk belang van het project	14
B1.4.1	Motivatie wettelijk belang in de aanvraag	14

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

6

Uw brief

Uw kenmerk

B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang	14
B1.5 Beoordeling staat van instandhouding	15
B1.6 Eindconclusie toetsing	15
B1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	15
C SLOTCONCLUSIE	15

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

7

Uw brief

Uw kenmerk

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

A1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied betreft een woonblok van acht woningen aan de Burgemeester Voetelinkstraat 2-16 (e) in Steenwijk. Het plangebied betreft enkel de woningen. Bomen, (wintergroene) struiken, hagen en gevelgroen worden gespaard. In bijlage 3 van dit besluit is de ligging van het plangebied weergegeven.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van groot onderhoud aan de woningen. Er worden energetische maatregelen uitgevoerd. Dit zijn onder andere het isoleren van het dak (van buitenaf met platen), het isoleren van de vloer, het (na)isoleren van de spouwmuur en het plaatsen van dubbelglas. Hiervoor is het nodig dat de dakpannen en waarschijnlijk ook de kozijnen worden vervangen. Tenslotte worden in de huizen de toiletten, badkamers en keukens gemoderniseerd. De werkzaamheden starten in week 36 en zullen circa 1,5 maand in beslag nemen.

A1.2 Doelstelling van het project

De woningen in het plangebied worden verhuurd door woningcorporatie Omnia Wonen. Gebleken is dat de woningen in slechte staat verkeren. Door het uitvoeren van groot onderhoud worden de woningen beter geïsoleerd en wordt het leefklimaat van de bewoners verbeterd.

A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van het verbod om nestplaatsen of rustplaatsen van de huismus te vernielen⁸.

A1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 27 augustus 2018 tot en met 31 december 2018.

A1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Rapport "Broedvogels en vleermuizen renovatieprojecten 2018 Omnia", van 21 maart 2017;
- Rapport "Vleermuizen en broedvogels ter plaatse van en rond te verbeteren woningen in Steenwijk en Den Haag", van oktober 2017;
- Activiteitenplan "Renovatieprojecten 2018 Omnia Wonen; activiteitenplan bij de renovatie van 8 huurwoningen van het complex 402 in Steenwijk", van 15 december 2017.

A1.6 Aanvullende gegevens

Op 13 maart 2018 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 20 maart 2018 ontvangen⁹. Tevens heeft u per mail een aanvulling gegeven¹⁰.

---

⁸ Art. 3.1, tweede lid van de Wnb.

⁹ EDO-kenmerk 2018/0144509.

¹⁰ Ontvangen op 9 april 2018 onder EDO-kenmerk 2018/0212236.

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

8

Uw brief

Uw kenmerk

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden (hoofdzakelijk) plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹¹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen hebben voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat volgens ons voor de aangevraagde activiteit mogelijk ook het besluit in onderstaande tabel nodig is. Deze moet u ook regelen voordat u de activiteit kunt uitvoeren.

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Steenwijkerland

A4 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Ook het Besluit

---

¹¹ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid.

natuurbescherming¹² en (soms) de Regeling natuurbescherming¹³ zijn soms voor de toetsing relevant.

A 4.2 Provinciaal beleid

A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur

Met de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsverordening) hebben wij een nadere invulling gegeven aan enkele wettelijke regels. In deze verordening zijn een aantal nationaal beschermd diersoorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Het gaat om soorten die algemeen voorkomen. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Deze vrijstellingen zijn aanvullend aan de vrijstellingen via de gedragscodes.

Voor de soorten in de eerder genoemde bijlage geldt een vrijstelling voor het opzettelijk doden of vangen. Dit geldt alleen als dit nodig is in het belang, zoals dit is weergegeven per soort in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. Voor deze soorten is het ook toegestaan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, als aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan.

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

10

Uw brief

Uw kenmerk

Voorwaarden

- De vrijstelling voor de handeling is niet geregeld in een door de minister goedgekeurde gedragscode.
- Er zijn geen andere bevredigende oplossingen om de doelstellingen van de handelingen te bereiken.
- De algemene zorgplicht is in acht genomen. Dat wil zeggen dat het opzettelijk vangen en doden van dieren zoveel mogelijk is voorkomen.

A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

In onze beleidsregel¹⁴ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁵ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A4.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten

Het beleid van het ministerie van Economische Zaken voor jaarrond beschermde nesten heeft Gedeputeerde Staten van Overijssel onverkort overgenomen.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Voor sommige soorten kan ook de ruime omgeving van het nest belangrijk zijn. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling¹⁶ vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Tijdens het broedseizoen zijn

---

¹² Art. 3.9 Besluit natuurbescherming.

¹³ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming.

¹⁴ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017.

¹⁵ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

¹⁶ Art 3.1, eerste, tweede, derde en vierde lid van de Wnb.

de verbodsbepalingen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor de huismus geldt dat zij elk jaar op dezelfde plek met meerdere paartjes in elkaars omgeving broeden en afhankelijk zijn van bebouwing. De specifieke voorwaarden voor de nestplek zijn niet overal aanwezig. De broedplekken van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van de huismus altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

B TOETSING

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

11

Uw brief

Uw kenmerk

B1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument soorten¹⁷ (voorheen de soortenstandaard) van de huismus bij onze toetsing.

B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

B1.1.1 Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat

Op 14 maart 2017 is een quickscan uitgevoerd binnen het plangebied. Er werd volop territoriale activiteit van de huismus waargenomen. De woningen zijn geschikt als nestplaats voor de huismus en mogelijk geschikt als nestplaats voor de gierzwaluw. Vanwege het schadelijke effect van de werkzaamheden op de huismus en de mogelijk aanwezige gierzwaluw is nader onderzoek uitgevoerd naar deze soorten. Dit onderzoek is uitgevoerd conform de kennisdocumenten van beide soorten.

Het nader onderzoek naar de huismus is uitgevoerd op 2, 11 en 18 mei 2017. Het onderzoek naar de gierzwaluw is uitgevoerd op 18 mei 2017, 12 juni 2017 en 9 juli 2017.

Onder de dakpannen van 2 woningen bevinden zich 4 nesten van de huismus. De locaties van deze nesten is weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

De gierzwaluw is alleen hoog overvliegend aangetroffen en is derhalve niet direct gerelateerd aan het plangebied. Van deze soort zijn geen nestplaatsen in het plangebied aanwezig.

B1.1.2 Beoordeling uitgevoerd onderzoek

Het onderzoek is tijdens de broedperiode van de huismus uitgevoerd. Hierbij is gelet op nestindicerend gedrag. De onderzoeksmethode is niet geheel conform het kennisdocument van de huismus, omdat tussen het eerste en het tweede bezoek negen dagen zit in plaats van minimaal 10. Het uitgevoerde onderzoek is echter voldoende om de aanwezigheid van nesten en

---

¹⁷ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

rustplaatsen te kunnen bepalen. Het betreft namelijk een klein plangebied, welke drie keer tijdens de broedperiode van de huismus is bezocht.

Het onderzoek naar de gierzwaluw is niet geheel conform het kennisdocument van de gierzwaluw uitgevoerd. Tijdens het onderzoek is er geen bezoek gebracht in de periode tussen 20 juni en 7 juli. Het onderzoek is uitgevoerd vlak voor en vlak na deze periode. Omdat er enkel hoog overvliegende gierzwaluwen zijn waargenomen, het een klein plangebied betreft en omdat drie veldbezoeken binnen de datumgrenzen (15 mei – 15 juli) zijn uitgevoerd is het voldoende om de afwezigheid van nesten en rustplaatsen te kunnen bepalen.

B1.2 Invloed van het project op betrokken soorten

B1.2.1 Effectbeoordeling in de aanvraag

Door de renovatie van de daken verdwijnen 4 nestplaatsen van de huismus.

Ten behoeve van het behoud van de lokale populatie huismus worden de volgende maatregelen genomen:

- Voor 1 april 2018 zijn 4 nestkasten met in totaal 12 nestplekken aan de zijgevel van Burgemeester Voetelinkstraat 18 opgehangen. Deze houten koloniekast is o.a. verkrijgbaar als nestkast Mus 34 mm bij Vivara. Het ophangen gebeurt op een hoogte van tenminste 3 meter. De betreffende zijgevel ligt op een afstand van ca. 15 meter van de huidige nesten. De afstand tussen de huizenblokken is ca. 6 meter. De nestkasten hangen ten dele in de schaduw van het aangrenzend blok en die van een berkenboom, die tussen de blokken staat.
- In de renovatie worden op de daken van de 8 woningen tenminste 32 meter aan vogelvides geplaatst. Deze vogelvides worden aan de voor- en achtergevel geplaatst van elke woning aan de voor- en achterzijde (2x2 m vogelvide per woning).
- De nesten worden ongeschikt gemaakt in het werk zelf en wel bij het weghalen van de dakpannen in week 36.

Door de renovatie van de daken verdwijnt voor een kleine deelpopulatie (ca. 10 exemplaren in Steenwijk ten oosten van het centrum) nest-/schuilgelegenheid. Voor de betreffende populatie is er weliswaar voldoende alternatieve nestgelegenheid (met of zonder het nemen van mitigatiemaatregelen), maar de keuze wordt toch beperkt. Voor het behoud van de populatie is een ruime keuze uit nestmogelijkheden gunstig.

De betrokken ecologen hebben een gefragmenteerd beeld van de mussenpopulatie in Steenwijk op basis van eerdere onderzoeken in deze stad. Deze populatie is het dichtst in de naoorlogse wijken rond het oude centrum. In de wijken, die na 1970 zijn gebouwd ten noorden van de spoorlijn is de mussendichtheid lager. Het centrum en de nieuwbouwwijk Clingenborgh zijn nog armer aan mussen.

In de buurt ten oosten van het centrum en ten zuiden van de spoorlijn wordt het aantal dor de ecologen op 250 nesten geschat. De totale mussenpopulatie van Steenwijk bedraagt ca. 1.000 exemplaren. De mussen in het plangebied maken dus respectievelijk maximaal 4% en 1% van de populatie op wijk- en stadniveau uit. Het verdwijnen van de nestplekken heeft daarmee geen significant effect op de lokale populatie.

B1.2.2 Toetsing van de effectbeoordeling

De daken van de woningen worden vervangen door een nieuw dak in verband met de voorgenomen renovatiewerkzaamheden. Hierdoor worden de nesten en rustplaatsen van de huismus weggenomen.

Datum
13 04 2018
Kenmerk
2018/0136170
Pagina
12
Uw brief
Uw kenmerk

De werkzaamheden aan de daken worden uitgevoerd vanaf 1 september 2018. De werkzaamheden worden gestart aan het einde van de kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus. De voortplantingsperiode van de huismus loopt van maart tot en met augustus, maar indien sprake is van late vervolglegels kan september ook aangemerkt worden als voortplantingsperiode. Voorafgaand aan de werkzaamheden is het daarom nodig dat een extra controle plaatsvindt naar de aanwezigheid van eieren of niet-vliegvlugge jonge huismussen door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus. Indien eieren of niet vliegvlugge jongen worden aangetroffen, dan dient met de werkzaamheden aan het betreffende dak gewacht te worden totdat de jonge dieren zijn uitgevlogen. Wij hebben dit als extra voorschrift 8 opgenomen.

Door het verwijderen van de dakpannen worden de vier nestlocaties ongeschikt gemaakt voor de huismus. Zodoende wordt voorkomen dat de huismus wordt gedood.

Voor 1 april 2018 zijn voldoende tijdelijke houten nestkasten voor de huismus opgehangen aan de zijgevel van de woning aan de Burgemeester Voetelinkstraat 18. Dit blijkt uit uw toezegging en het doorsturen van een foto. Deze foto hebben wij opgenomen in bijlage 4 van dit besluit. De tijdelijke kasten hangen op een geschikte plek in de directe omgeving van de huidige nesten en rustplaatsen. De werkzaamheden starten begin september 2018. Hierdoor wordt voldoende gewenningstijd gegeven, waardoor de tijdelijke huismuskasten gedurende de werkzaamheden als tijdelijk alternatieve verblijfplaats gebruikt kunnen worden.

Datum
13 04 2018
Kenmerk
2018/0136170
Pagina
13

De tijdelijke houten nestkasten mogen na uitvoering van de werkzaamheden verwijderd worden, maar dit dient wel buiten de voortplantingsperiode te gebeuren. Van belang daarbij is dat de permanente vogelvides aanwezig zijn. Wij hebben daarom voorschrift 10 opgenomen.

Uw brief
Uw kenmerk

Tijdens de dakrenovatie wordt in ruime mate voorzien in vogelvides. Vogelvides vormen een duurzame broedhabitat voor de huismus. Door minimaal 32 meter aan vogelvides te plaatsen, ontstaan minstens 60 nest- en rustmogelijkheden voor de huismus. Het inzetten van een veelvoud aan vogelvides zal een positieve bijdrage leveren aan de huidige staat van instandhouding van de lokale populatie van de huismus.

De vogelvides zijn in december 2018 aanwezig. De kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus start in maart 2019. Na afronding van de werkzaamheden kan de huismus weer van de daken gebruik maken als nest en rustplaats. Wij hebben daarom voorschrift 9 opgenomen.

Conclusie toetsing

Er is ontheffing nodig voor het beschadigen en vernielen van nesten en rustplaatsen van de huismus. Wij hebben de voorgestelde maatregelen opgenomen in voorschriften. Tevens hebben wij aanvullende voorschriften opgenomen.

B1.3 Alternatieven voor realisatie van het project / de activiteiten

B1.3.1 Alternatievenafweging in de aanvraag

Er is geen ander alternatief voor de renovatie dan de woningen te laten verkrotten. De werkzaamheden, waaronder de vervanging van de dakpannen en het dakbeschot in het bijzonder, zijn nu nodig. Veel pannen zijn in slechte staat of reeds kapot. Het dakbeschot is hierdoor plaatselijk weggerot en moet op die plekken vervangen worden. Verder uitstel zorgt voor nog verder gaande verrotting. Uitstel van onderhoudswerkzaamheden verhoogt de kosten. De pannen zijn versleten. En ook de latten en tengels zijn plaatselijk slecht (krom en rot).

B1.3.2 Toetsing van de alternatievenafweging

De daken van het woonblok zijn in slechte staat en dienen onderhouden te worden. Het niet uitvoeren van de werkzaamheden is geen bevredigende oplossing. De dakpannen moeten vervangen worden en het dakbeschot moet hersteld worden. De nesten van de huismus bevinden zich onder de dakpannen. Er is geen andere werkwijze mogelijk waarbij de nesten en rustplaatsen van de huismus behouden kunnen worden.

Wij zijn van mening dat voldoende is aangetoond dat er geen andere of betere alternatieven mogelijk zijn om de gevolgen voor de natuur te minimaliseren.

B1.4 Wettelijk belang van het project

B1.4.1 Motivatie wettelijk belang in de aanvraag

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig "in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid".

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

14

Uw brief

Uw kenmerk

De algehele staat van de daken is matig tot slecht. Op meerdere plekken is geconstateerd dat dakvlakken verrot zijn en schimmel vertonen. Dit heeft een negatieve invloed op het binnenklimaat en voor de bewoners. Tevens zijn de dakpannen in slechte staat. Deze beginnen te schilferen met als gevolg lekkages.

Daarnaast is geconstateerd dat de schoorstenen zijn verzakt en het voegwerk van de schoorstenen erg slecht is. Tijdens de inspecties is er ook geconstateerd dat de aanwezige dakdoorvoeren (met name bij de rookgasafvoer) zorgen voor lekkages. Dit komt mede door de kapotte dakpannen die om deze dakdoorvoeren zitten. De kans dat er rookgassen via deze lekkages naar binnen komen is minimaal, maar niet uit te sluiten. Middels koolmonoxidemelders zijn er testen uitgevoerd. Uit deze testen zijn nog geen meldingen voortgekomen, maar het probleem moet wel verholpen worden. In de werkzaamheden zal het herstel van de rookgasafvoer meegenomen worden.

Het aanbrengen van de isolerende dakplaten zal een positieve invloed hebben op het klimaat binnen in de woning. Omdat er een isolatieplaat met een hoge Rc waarde wordt toegepast zal dit voor een aanzienlijke vermindering van het energiegebruik zorgen.

Ook zal er aandacht gegeven worden aan de ventilatiemogelijkheden van de woningen. Door een adviesbureau zal berekend worden welk ventilatiesysteem in de woning noodzakelijk is. Hierdoor wordt niet alleen de woning beter geïsoleerd, maar zal het leefklimaat voor de bewoner aanzienlijk verbeteren. Door het uitvoeren van de werkzaamheden zal de CO₂-reductie van deze woningen aanzienlijk zijn.

B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang

Door het uitvoeren van de voorgenomen renovatie houdt Omnia Wonen zich aan internationale afspraken voor wat betreft het terugdringen van de CO₂-uitstoot. Energiebesparing en duurzaamheid staan ook hoog op de agenda van de woningcorporaties. Minister Spies (Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties), Aedes (vereniging van woningcorporaties), de Woonbond en Vastgoed Belang legden hun gezamenlijke ambities en doelstellingen vast in het geactualiseerde Koepelconvenant Energiebesparing Gebouwde Omgeving & Convenant Energiebesparing Huursector dat ze beiden op 28 juni 2012 ondertekenden. Hierin is opgenomen dat alle huurwoningen in 2020 gemiddeld een B-label moeten hebben. Het verduurzamen van de woningen wordt dan ook uitgevoerd conform het Koepelconvenant. Tevens wordt door het

renoveren en isoleren een beter woonklimaat geboden aan de bewoners en kunnen eventuele gezondheidsklachten beter voorkomen worden.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang "in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid" voldoende is aangetoond.

B1.5 Beoordeling staat van instandhouding

Door het verwijderen van het dak van de woningen worden de huidige nesten en rustplaatsen van de huismus tijdelijk onbruikbaar. De werkzaamheden vinden geheel buiten de voortplantingsperiode van de huismus plaats. Tijdens en direct na de uitvoering van de werkzaamheden zijn voldoende tijdelijke en permanente voorzieningen aanwezig. Onder de eerste rij dakpannen blijft ruimte aanwezig waar de huismus kan nestelen en rusten. Deze ruimte wordt op dezelfde locatie gerealiseerd als de huidige nesten en rustplaatsen. Ook komen er in de nieuwe situatie meer nestmogelijkheden voor de huismus. Het is daarom aannemelijk dat de huismus in het plangebied aanwezig blijft en weer gaat nestelen. Omdat de huismus aanwezig blijft in het plangebied en buiten het plangebied ook voorkomt, is er geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

15

B1.6 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor de huismus kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de huismus wordt niet aangetast. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

Uw brief

B1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁸. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

Uw kenmerk

C SLOTCONCLUSIE

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing van het verbod om nesten en rustplaatsen van de huismus te beschadigen en vernielen.

Deze ontheffing is nodig voor het uitvoeren van groot onderhoud aan acht woningen aan de Burgemeester Voetelinkstraat 2-16 (e) in Steenwijk. Aan de ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

---

¹⁸ Art. 1.11, eerste en tweede lid van de Wnb.

Figuur 3. Territoria / nesten van huismus ter plaatse van en direct rond de te renoveren woningen in Steenwijk.

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

16

Uw brief

Uw kenmerk

Locatie tijdelijke huismuskasten

Bijlage 4

Datum

13 04 2018

Kenmerk

2018/0136170

Pagina

17

Uw brief

Uw kenmerk